

KESKKONNAAMET

Transpordiamet
info@transpordiamet.ee

Teie 08.12.2025 nr 8-1/23-100/20739-1

Meie 17.12.2025 nr 6-2/25/23137-2

**Arvamus riigitee 19306 Tõlla–Kamali tee km
9,7 asuva Kamali silla rekonstrueerimise
projekteerimistingimuste eelnõu kohta**

Esitasite Keskkonnaametile¹ ehitusseadustiku § 31 lg 4 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse andmiseks projekteerimistingimuste eelnõu. Projekteerimistingimusi soovitakse väljastada Pärnu maakonnas Saarde vallas Kamali külas riigitee 19306 Tõlla–Kamali tee km 9,7 asuva Kamali silla² rekonstrueerimiseks. Projekti eesmärk on kõrvalmaantee nr 19306 Tõlla–Kamali tee km 9,7 asuva amortiseerunud Kamali silla lammutamine, Kamali paisu (kood PAIS013020) lammutamine ning Tõlla jõe (VEE1137300) uue silla ehitamine ning uue eraldiseisva paisu ehitamine, et tõsta liiklusohutuse taset, sõidumugavust ja parandada silla kandevõimet.

EELIS³ kohaselt ei toimu projekteeritud tööd kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis. Keskkonnaametiga kooskõlastamise vajadus puudub⁴. Järgnevalt esitame märkused ja tingimused, millega projekteerimisel ja tööde teostamisel arvestada:

Veekeskond

1. Saarde Vallavalitsusele on väljastatud 09.12.2015 keskkonnaluba L.VV/327034 Tõlla jõe (EELIS kood VEE1137300) paisutamiseks Kamali paisul. Keskkonnaloas on seatud nõue, et kalade läbipääs pole nõutav, kuid kui seire tulemusel või muul viisil selgub, et on vajalik tagada kalade läbipääs, muudab keskkonnaloa andja keskkonnaluba ja seab vastavalt olemasolevale teabele kalade läbipääsu tagamise nõude.
- 1.1. Maves AS poolt koostati 2013. aastal keskkonnamõjude eelhindang: „Kamali paisul kavandatavate tegevuste keskkonnamõju eelhindang“ (edaspidi eelhindang). Kamali paisu eelhindangu kohaselt asub Tõlla jõe suudemest 2,0 km ülesvoolu kaladele ületamatu Kamali pais. Eelhindangus on kalastiku ekspert Rein Järvekül andnud seisukoha, et positiivne mõju oleks oja alam- ja keskjooksu kalastikule, samuti paraneks oja suudme-eelse osa elupaigaline kvaliteet. Kamali paisust ülesvoolu jääv oja osa on suhteliselt veerikas, 9/10 oja kogupikkusest ning ligi 99% valgalast jääb Kamali paisust ülesvoolu. Eelhindangus on antud seisukoht, et kalapääsu rajamist Kamali paisul tuleb uuesti kaaluda

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.12.2025 nr 6-2/25/23137 all.

² Katastritunnus 71101:004:0041.

³ Eesti looduse infosüsteem, Keskkonnaagentuur.

⁴ Keskkonnaameti [kodulehel](#) on välja toodud ehitamise kooskõlastamise alused.

ja vaadelda komplekselt koos teiste paisudega enne ülejäärmise veemajandusperioodi (2021-2028) algust.

- 1.2. Eesti Maaülikooli poolt viidi 2013. aastal Eesti riikliku keskkonnaseire alaprogrammi raames läbi Tõlla vooluveekogumil hüdrobioloogiline seire⁵. Jõe seirati alamjooksul allpool Kamali paisjärve. Seirepüügil registreeriti 8 kalaliiki: särg, turb, rünt, viidikas, trulling, luts, ahven ja võldas. Indikaatorliiki võldast esines arvukalt. Tüübispetsiifilistest liikidest esinesid arvukalt särg, turb ja trulling, vähearvukalt rünt, luts ja ahven, puudusid haug ja lepamaim. Viidikas hinnati mittetüübiomaseks liigiks. Silmuvastsetele sobilikud elupaigad seirelõigus puudusid. Kalastiku seisund hinnati seirepüügi põhjal heaks (JKI 0,61). Varem Tõlla ojas kalastikku seiratud pole. Ohuteguriks kalastiku jaoks Tõlla oja alamjooksul on eelkõige koprapaisud. Teiseks ohu- ja mõjuteguriks on Kamali pais ja paisjärv (oht setete reostuseks, veevoolu reguleerimiseks, vee kvaliteedi halvenemiseks).
- 1.3. Kliiminister on algatanud 14.02.2024 käskkirjaga nr 58 „Veemajanduskava, meetmeprogrammi ning ülejutusohuga seotud riskide maandamiskavade ajakohastamise algatamine“, perioodi 2028-2033 veemajanduskavade ja ülejutuse riskide maandamiskavade ajakohastamise⁶. Selle käigus on koondatud pinnaveekogude koormuste andmestik ([Lisa.15. Pinnavee koormuste toorandmed 3-9veevott_hymo_muu.xlsx](#)). Tabelis lehel 4.2.x on kirjas koormused (sh paisud) ja antud koormuste olulisuse hinnang. Kamali pais on hinnatud Tõlla jõel oluliseks koormuseks. Seega suure tõenäosusega seatakse uue veemajanduskava perioodil Tõlla jõe üheks seisundi parandavaks meetmeks kalade läbipääsu tagamine Kamali paisul. Seega palume koos Saarde Vallavalitsusega läbi mõelda, kuidas tagada Kamali paisul kalade läbipääs või kas üldse on mõistlik uue eraldiseisva paisu ehitamine. Juhime tähelepanu sellele, et paisutamise kaasnivad loa omajale kohustused ja kulutused (paisu hooldus, paisjärve sette koormuse mõõtmine, paisjärve puhastamine setetest, kalade läbipääsu tagamine jne.).
2. Keskkonna seisukohast on parimaks lahenduseks paisutuse likvideerimine, kuid kui soovitakse siiski rajada uut paisu, tuleb ehitusprojekti koostamisel lahendada ka kalade läbipääsu tagamise lahendused. Ehitusprojekti juurde tuleb kaasata kindlasti ihtüoloog, kes pakub kalade läbipääsu osas välja parima toimiva lahenduse.
- 2.1. Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui soovitakse rajada uus eraldiseisev pais peavad ehitusprojekti kajastuma kõik paisuga seotud tehnilised andmed: kõrgeima, madalaima ja normaalpaisutustaseme absoluutkõrgused, koostada normaal- ja kõrgeima paisutustaseme mõjuala kõrgusjoontega kaart jne. Selgitada välja ökoloogiline miinimumvooluhulk ja kirjeldada meetmed, millega tagatakse paisust allpool olevas jõelõigus ja kalapääsul pidevalt ökoloogiline vooluhulk või looduslik äravool, kui looduslik äravool on ökoloogilisest vooluhulgast väiksem. Selleks kaasata ehitusprojekti juurde hüdrotehnikainsener.
- 2.2. Kuna hetkel pole teada täpsed paisu ehitamise mahud, tehnoloogia ja täpne paisu asukoht siis ei ole võimalik ilma ehitusprojektita öelda, kas tegevuseks on vaja keskkonnaluba või veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut ning kas uue paisu rajamiseks on vajalik läbi viia keskkonnamõjude hindamine. Seda saab hinnata ehitusloa etapis kui on rohkem teavet ja lisaks esitatud ka keskkonnamõjude eelhindang. Muuhulgas tuleb välja tuua kavandatud tööde teostamise meetodid, mahud, lisatingimused, kirjeldades kasutatavat tehnikat ja masinate asukohti jmt.

⁵ Jõgede hüdrobioloogiline seire ja uuringud 2013. a.; <https://kese.envir.ee/reportDetails?uid=1407092>.

⁶ Veemajanduskavad 2028-2033 (koostamisel): <https://kliiminister.ee/veemajanduskavad-2028-2033-koostamisel>.

- 2.3. Nagu ka eelnevalt ka välja toodud, tuleb KMH eelhinnangu käigus hinnata, kas uue paisutuse tekitamine on üldse vajalik ja kas see võib osadele liikidele tekitada probleeme. Eesti Loodushoiu Keskuse poolt ja Keskkonnaministeeriumi tellimused valminud uuringu "[Pärnu jõestiku elupaikade taastamise tulemuslikkuse hindamine](#)" (lk 30) on järgmine lõik: *Torbikupüükide abil tõestati jõesilmu levik mööda Tõlla jõge 1,9 km ulatuses kuni Kamali paisuni (105,4 km merest). Pais on kaladele ületamatu. Tuleb analüüsida uue paisu mittetegemist ning Kamali paisjärve läbitavaks muutmist kaladele. Parim lahendus on paisjärve eemaldamine, kuid on võimalik teha ka projektlahendus, milles paisjärv säilib, kuid kalad saavad pääsu ülesvoolu (nt kalapääs).*
3. Silla rekonstrueerimiseks ei ole vaja veeluba ega veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut (veeseadus (VeeS) § 188 lg 1 p 12 ja § 196 lg 2¹ p 2). Veeluba on vajalik kui muudetakse pinnaveekogumiga hõlmatud veekogu kaldajoont (VeeS § 187 p 17).
4. Juhul, kui tööde käigus on vajalik puu- ja põõsarinde raie veekaitsevööndis, siis tuleb raie teostamiseks esitada Keskkonnaametile nõusoleku andmiseks avaldus (VeeS § 121 lg 1). Juhul kui puu- ja põõsarinde raie veekaitsevööndis jääb metsamaale, on metsaseaduse kohaselt vajalik esitada Keskkonnaametile metsateatis (VeeS § 121 lg 2).

Looduskaitse

5. Tõlla jõel ja Kamali järvel (VEE2071230) paiknevad II kaitsekategooria käsitiivaliste elupaigad (suurvidevlane, veelendlane ja põhja-nahkhiir). Looduskaitseaduse § 55 lg 6 kohaselt on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal. Nahkhiirte puhul tuleb kindlasti enne lammutustegevust sild üle vaadata ja veenduda, et nahkhiired ei ole sinna alla varjunud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ester Pindmaa

peaspetsialist juhataja ülesannetes

keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: maantee@transpordiamet.ee, Saarde Vallavalitsus

Margit Karu 5695 1985 (vesi, paisud)

margit.karu@keskkonnaamet.ee

Märt Kesküla 523 4410 (vee-elustik)

mart.keskula@keskkonnaamet.ee

Liisu Aulik 5692 4060 (looduskaitse)

liisu.aulik@keskkonnaamet.ee

Karl Markus Wahlberg 5885 7049 (keskkonnakorraldus)

karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee